

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	คำถามของการวิจัย	4
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	5
	สมมติฐานของการวิจัย	6
	ความสำคัญของการวิจัย	7
	ขอบเขตของการวิจัย	8
	เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย	8
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	8
	ตัวแปรที่ศึกษา	8
	กรอบแนวคิดในการวิจัย	9
	นิยามศัพท์เฉพาะ	10
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17
	หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	
	กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์	19
	ความสำคัญ	19
	คุณภาพผู้เรียน เมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	19
	สาระและมาตรฐานการเรียนรู้	21
	คำอธิบายรายวิชา	26
	โครงสร้างรายวิชา	28
	การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น	31
	ความหมายของการสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น	31
	ความเป็นมาและแนวคิดสำคัญของการสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น	32
	กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ตามแนววงจรสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น	33

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บทบาทของครูและนักเรียนของการเรียนในการจัดการเรียนการสอน	
แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ชั้น	35
ข้อดีและข้อจำกัดของการเรียนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ชั้น ..	38
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	40
ความหมายของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	40
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	41
การจัดการเรียนการสอนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง	43
แนวทางการจัดการเรียนการสอนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง	43
การจัดการศึกษาตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียง	44
แผนการจัดการเรียนรู้	45
ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้	45
ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้	46
ลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี	47
ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์	47
ความหมายของทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์	47
ประเภทของทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์	48
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์	53
ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์	53
การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์	54
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์	59
ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้	60
ความหมายของความพึงพอใจ	60
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ	60
ความสำคัญของความพึงพอใจ	62
การวัดระดับความพึงพอใจ	62

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	63
งานวิจัยในประเทศ	63
งานวิจัยต่างประเทศ	66
3 วิธีดำเนินการวิจัย	69
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	69
แบบแผนการวิจัย	70
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	71
เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	71
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	74
การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	75
เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	75
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	95
การเก็บรวบรวมข้อมูล	103
การเก็บรวบรวมข้อมูล	103
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	104
ระยะเวลาในการดำเนินงาน	104
การวิเคราะห์ข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล	105
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	106
สถิติพื้นฐาน	106
สถิติใช้วิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ	107
สถิติใช้ในการทดสอบสมมติฐาน	108
4 ผลการวิจัย	113
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	113
ลำดับขั้นในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	114

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	115
ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ	115
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ	128
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	135
ความมุ่งหมายของการวิจัย	135
สมมติฐานของการวิจัย	136
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	137
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	137
วิธีการดำเนินการวิจัย	138
วิเคราะห์ข้อมูล	139
สรุปผลการวิจัย	140
อภิปรายผลของการวิจัย	141
ข้อเสนอแนะ	147
บรรณานุกรม	151
ภาคผนวก	159
ภาคผนวก ก	161
ภาคผนวก ข	169
ภาคผนวก ค	199
ภาคผนวก ง	227
ภาคผนวก จ	343
ประวัติผู้วิจัย	369

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงโครงสร้างรายวิชา วิทยาศาสตร์พื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2	28
2 บทบาทของครูและนักเรียนในการจัดการเรียนการสอนแบบสืบเสาะหา ความรู้ 5 ชั้น	36
3 การจัดการศึกษาตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงในช่วงชั้นที่ 3	45
4 แบบแผนการวิจัยแบบ Pretest-Posttest Design with Nonequivalent Group .	70
5 ชื่อแผนการจัดการเรียนและจำนวนชั่วโมงการสอน	71
6 เปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบ 5 ชั้น ร่วมกับ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กับแผนการจัดการเรียนรู้แบบ 5 ชั้น....	72
7 การวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สาระที่ 2 มาตรฐาน ว 2.1	76
8 การวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สาระที่ 2 มาตรฐาน ว 2.2	83
9 ตารางวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวชี้วัดกับพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ ในแต่ละด้านของแบบทดสอบทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เรื่อง ชีวิต กับสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	96
10 ตารางวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวชี้วัดกับพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ ในแต่ละด้านของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ชีวิตกับ สิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	100
11 แบบแผนการวิจัยแบบ Pretest-Posttest Design with Nonequivalent Group.....	103
12 ผลการวิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ชั้น ร่วมกับ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	116
13 ผลการวิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ชั้น.....	117

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
14 ผลการเปรียบเทียบทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ก่อนเรียน และหลังเรียน โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ชั้น ร่วมกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ 117	117
15 ผลการเปรียบเทียบทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ชั้น 118	118
16 ผลการเปรียบเทียบทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ระหว่างการใช้ แผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ชั้น ร่วมกับหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง และแผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ชั้น 119	119
17 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ แผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ชั้น ร่วมกับหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง..... 120	120
18 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ แผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ชั้น 121	121
19 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างใช้แผนการจัดการเรียนรู้ แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ชั้น ร่วมกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และแผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ชั้น 122	122
20 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัด การเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ชั้นร่วมกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง..... 123	123
21 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัด การเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ชั้น 126	126
22 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ชั้นร่วมกับหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง และการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ชั้น 129	129

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
23 ผลการประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ชั้น ร่วมกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ.....	171
24 ผลการประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ชั้น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง ชีวิต กับสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ.....	174
25 ผลการประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้กับตัวชี้วัด การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ชั้น ร่วมกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ.....	177
26 ผลการประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้กับตัวชี้วัด การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ชั้น ร่วมกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ.....	178
27 ผลการประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้กับตัวชี้วัด การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ชั้น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ.....	179
28 ผลการประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้กับตัวชี้วัด การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ชั้น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ.....	180
29 ผลการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดทักษะ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์.....	181
30 ผลการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน.....	183
31 ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามความพึงพอใจกับตัวชี้วัด	185

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
32 ผลการวิเคราะห์ระดับค่าความยาก (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์.....	188
33 ผลการวิเคราะห์ระดับค่าความยาก (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	190
34 ผลการวิเคราะห์คะแนนความพึงพอใจ ต่อการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น ร่วมกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	192
35 ผลการวิเคราะห์คะแนนความพึงพอใจ ต่อการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น.....	195
36 ผลการวิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น ร่วมกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	201
37 ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น.....	203
38 ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ของกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น ร่วมกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	205
39 ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ของกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น.....	207
40 คะแนนวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ก่อนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น ร่วมกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	209
41 คะแนนวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ก่อนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น.....	211

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
42	คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ก่อนและหลังเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ชั้น ร่วมกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง..... 213
43	คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ก่อนและหลังเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ชั้น..... 215
44	เปรียบเทียบคะแนนทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ หลังเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ชั้น ร่วมกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคะแนนทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ หลังเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ชั้น..... 217
45	เปรียบเทียบคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ชั้น ร่วมกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ชั้น..... 219
46	ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ชั้น ร่วมกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง..... 221
47	ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ชั้น..... 223
48	เปรียบเทียบความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ชั้น ร่วมกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ชั้น 225

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	10
2 วงจรการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5 ขั้น	35
3 หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	42
4 ความพึงพอใจนำไปสู่ผลการปฏิบัติงาน	62
5 นักเรียนทำการทดลองหาจำนวนประชากรพืช	130
6 นักเรียนทำการทดลองปลูกพืชในขวดแก้ว	131
7 นักเรียนออกแบบงานประดิษฐ์ดอกไม้จากวัสดุเหลือใช้	132
8 นักเรียนนำเสนอผลการทดลองจัดสวนในขวดแก้ว	132
9 นักเรียนมีความสุขสนุกสนานในการทำกิจกรรมการเรียนรู้	133
10 นักเรียนภูมิใจในผลของตน และแสดงความชื่นชมซึ่งกันและกัน	134